

SUUNVUORO

oletko opiskeluaikanasi teitellyt opettajia ja kopioinut muistiinpanoja kalkeeri-paperin avulla vai oletko käynyt opettajasi kanssa kosteita keskusteluja laitoksen joulujuhlan jälkimainingeissa ja pyytänyt häntä lähettämään poissaolojesi aikana jaetun materiaalin pdf-tiedostona sähköpostiosoitteeseesi? Kotikielen Seura on julistanut muistelmakilpailun 50-vuotiaan laitospöytäkirjan Castrenianumin vaiheista. Tarkoituksena on kerätä opiskelijoiden ja opettajien muistoja ja tunnelmia jokapäiväisistä tapahtumista ja kokemuksista Castrenianumissa 1950-luvulta lähtien ja valottaa sitä, miten yliopiston arki on muuttunut 50 vuodessa.

Muistelmakeräys on hyvä muistutus siitä, mistä huippuhetket — juhlat ja juhlavuodet — koostuvat: 50 vuoden virstanpylväs tarkoittaa 50:tä vuotta arkea, yliopistossa esimerkiksi seminaareja, suunnitelmia, kopiointia, kokoustamista. Juostessaan laitoksen käytävillä palaverista projektikokoukseen ja luennolta upj-neuvotteluihin on välillä vaikea muistaa tekevänsä fennistiikan historiaa, rakentavansa ja kehittävänsä tieteenalaamme ja suomen kielen tulevaisuutta. Juuri siksi virstanpylväät ovat kuitenkin tärkeitä. Ne pysäyttävät hetkeksi arjen kiireen keskellä. Ne osoittavat arjen merkityksen. Oma paikka, oma kiire saa mittasuhteet ja asettuu osaksi laajempaa kokonaisuutta: pyöreät vuodet on saavutettu, koska lukemattomat ihmiset ennen minua ovat pyörittäneet samaa arkea; hekin ovat opiskelleet, suunnitelleet, ideoineet, opettaneet, istuneet kokouksissa ja tutkijankammioissa.

Arjen aherrus saavuttaa huippunsa muuallakin kuin juhlavuosissa. Konferenssit ja teelliset seminaarit ovat mahdollisia, koska niiden taustalla on monen monta kokousta ja lukematon määrä työtunteja. Toukokuussa järjestettiin Turussa Kielitieteen päivät, joilla muun muassa keskusteltiin kielitieteilijöiden yhteiskunnallisesta vastuusta ja vaikuttavuudesta. Viikkoa myöhemmin Helsingissä järjestettiin Kansainvälisen keskusteluanalyysin konferenssi (ICCA), jossa pidettiin noin 250 esitelmää ja johon saapui lähes 400 osallistujaa lukuisista eri maista. ICCAan palataan Virittäjässä myöhemmin. Kansainvälisyydestä on tullut niin tiivis osa arkipäivää, ettei merkittävänkään kansainvälisen konferenssin järjestäminen herätä enää suurta huomiota. Keskusteluanalyysi on hyvä esimerkki tutkimussuunnasta, jossa suomen kielen ja suomalaisen vuorovaikutuksen tutkimus on alusta asti ollut osa kansainvälistä tutkimusta ja henkilökohtaiset tutkijakontaktit maiden rajojen yli ovat vilkkaat. Tämän numeron avaava Anneli Kauppisen tutkimus *vaikka*-konjunktion ja -partikkelin funktioista osoittaa, kuinka keskusteluanalyysin näkökulma on avartanut suomen kielen rakenteiden tarkastelua tavalla, jota hyödyntävät muutkin kuin varsinaiset keskusteluntutkijat.

Toukokuussa juhlistettiin myös Kotikielen Seuran kirjoitetulle kielelle omistettua juhluvuotta kirjakieliseminaarilla, jota sitäkin selostetaan tarkemmin Virittäjässä myöhemmin. Tässä numerossa juhluvuoden teema näkyy Niina Kunnaksen artikkelissa, joka käsittelee vienankarjalaisten näkemyksiä karjalan kirjakielen kehittämisestä. Kunnaksen tutkimus tarkastelee samalla kielen ja identiteetin kysymyksiä, mikä sopii myös Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran juhluvuoden teemaan.

Arkiseen aherrukseen on nyt tulossa Suomen suven mittainen huojennus. Virittäjä toivottaa lukijoilleen rentouttavaa ja virkistävää kesää! ■

SALLA KURHILA

TIINA ONIKKI-RANTAJÄÄSKÖ